

Bat'ovské hledání sociálního smíru v měnícím se světě sociální spravedlnosti.

Antonie Doležalová

Příspěvek se zaměří na postihnutí změny, kterou přinesl počátek 20. století v oblasti chápání sociálních jistot a sociální spravedlnosti. Na přelomu 19. a 20. století stát začal intervenovat do stále širšího okruhu sociálních otázek. Pojmy sociální spravedlnost či sociální smír se v té době dostávaly do centra pozornosti národohospodářů, politiků, a dříve či později musely ovlivnit i přemýšlení jednotlivých podnikatelů.

Ve svém příspěvku se zaměřím na koncepty, které potřebu sociálního smíru hledaly skrze sociální pojištění. Ještě předtím, než na toto pole vstoupil stát, existovala pestrá síť soukromých institucí, založených na místních sociálních sítích, sociálním kapitálu, který se uvnitř nich vytvářel a reputaci, která ovlivňovala účinnost a efektivnost jednotlivých používaných nástrojů. Pokud se do těchto sítí zapojil příslušný podnikatel, vždy to zvyšovalo jeho mzdové náklady. Proto změny v přístupu k pojmům sociální spravedlnost či sociální smír ovlivňovaly v dalším kroku i podnikatelská rozhodnutí.

Příspěvek ukáže, jak „ataku sociálního státu“ podnikatelé zakořenění svým chápáním sociální spravedlnosti ve století devatenáctém čelili, a jaká řešení realizovali ve svých podnikatelských aktivitách. Hlavním cílem je nejen představit některá dobová řešení, ale především testovat hypotézu, že rostoucí státní intervence vytěsňovaly dříve tradiční řešení, založená na individuální solidaritě a komunitní sounáležitosti.

Doc. Ing. PhDr. Antonie Doležalová, Ph.D

Katedra institucionální ekonomie

Národohospodářská fakulta

VŠE Praha

Antonie Doležalová je docentkou Vysoké školy ekonomické v Praze. Vystudovala politickou ekonomii na VŠE, historii a filosofii na FF UK. Titul Ph.D získala na Ústavu hospodářských a sociálních dějin FF UK.

Jak v pedagogické práci tak ve výzkumu se zaměřuje na hospodářské dějiny:

- prostorově českých zemí a střední a jihovýchodní Evropy,
- časově na konec 19. a první polovinu 20. století,
- tematicky na dějiny hospodářské politiky (fiskální, monetární, zemědělská politika), dějiny českého ekonomického myšlení a fenomény individuálních a skupinových zájmů,
- konkrétně na fiskální politiku, nacionalismus v podobě národně-selektivní hospodářské politiky (nostrifikace, pozemková reforma), na politické stranictví (agrární strana), na altruismus a filantropii (ekonomie altruismu, charita, mecenášství).

V současné době zpracovává dvě témata: politický agrarismus a počátky občanské společnosti v Čechách.

Publikovala dosud 2 monografie (*Politické stranictví a ekonomický zájem*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2008. 97 s. Studie 2/2008. ISBN 80-86729-37-0 a *Rašín, Engliš a ti druzí*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. 422 s. ISBN 978-80-245-1356-0.). Jako editorka připravila do tisku kolektivní monografii (*Učíme ekonomii 90 let*, Praha: Wolters Kluwer, 2010, v tisku). Dále publikovala 11 studií v odborných ekonomických a historických časopisech včetně impaktovaných, 1 skriptum (*Ekonomie, filantropie, altruismus. Úvod do studia*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 150 s. ISBN 978-80-245-1471-0). Rovněž se podílela na 7 českých a 3 mezinárodních kolektivních monografiích.